

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Булган сумын Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: БӨА-2026/025/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:

www.audit.mn

Баян-Өлгий аймаг

2026 он

Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга
бөгөөд тэргүүлэх аудитор: Ж.Айгүл

Утас: 70422954 Цахим хаяг: aigulj@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Х.Женисбек

Утас: 70422930 Цахим хаяг: jenisbekh@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: С.Нурлан

Утас: 99103281 Цахим хаяг: nurlans@ audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу. .

АГУУЛГА

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга.....
 - 3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа
 - 3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин
 - 3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал
 - 3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт.....
4. Аудитын тайлан.....
 - 4.1 Ерөнхий зүйл
 - 4.2 Материаллаг байдал
 - 4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт.....
 - 4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал
 - 4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт
 - 4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал
5. Аудитын илрүүлэлт
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл.....

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

83129 Өлгий, Баян-Өлгий аймаг,
Утас/Факс: (976) 7042-2954
E-mail: bayanulgi@audit.gov.mn

БУЛГАН СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН
ГАЗРЫН ДАРГА Ж.ТӨЛЕУХАН ТАНАА

2026.02.13 № 67
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Булган сумын Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Булган сумын Засаг даргын тамгын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Булган сумын Засаг даргын тамгын газар нь 1,274.5 сая төгрөгийн батлагдсан төсвөөр ажиллаж, гүйцэтгэлээр 1,174.9 сая төгрөг зарцуулж, 92.19 хувийн гүйцэтгэлтэй гарсан байна.

Аудитын гол асуудал

Материаллаг буруу эрсдэлийн үнэлгээ өндөр анхаарал татах асуудал гараагүй болно.

Бусад асуудлын хэсэг

Аудит, аудиторын хариуцлага, аудитын тайлангийн тухай хэрэглэгчдэд хамаатай бөгөөд санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

832805000118

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ж.АЙГҮЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Төгрөг

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>71,138,778.18</u>	<u>118,152,682.88</u>
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	71,138,778.18	118,152,682.88
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	233,652.00	233,652.00
354	Хангамжийн материал	70,905,126.18	117,919,030.88
35410	Бичиг хэргийн материал	1,149,000.00	531,000.00
35420	Аж ахуйн материал	10,681,126.00	8,789,200.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	-	760,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	7,143,000.18	17,556,830.88
35470	Бусад хангамжийн материал	51,932,000.00	90,282,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>1,827,443,571.83</u>	<u>1,922,134,283.06</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,827,443,571.83	1,922,134,283.06
392	Биет хөрөнгө	1,808,514,967.10	1,904,020,928.09
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	951,795,372.74	951,795,372.74
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(314,375,579.15)	(379,298,943.47)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	302,502,414.00	502,502,414.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(133,049,652.50)	(167,443,988.18)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	422,665,527.00	437,984,527.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(348,042,288.02)	(367,858,184.00)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	39,393,994.35	39,393,994.35
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(28,138,504.23)	(30,644,255.79)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	1,815,063,926.20	1,943,853,055.20
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,093,172,710.90)	(1,196,058,782.17)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	403,245,044.00	403,245,044.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(209,372,576.39)	(233,449,325.59)
393	Биет бус хөрөнгө	18,928,604.73	18,113,354.97
39301	Програм хангамж	4,076,639.00	4,076,639.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,814,516.27)	(2,629,766.03)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	16,666,482.00	16,666,482.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>1,898,582,350.01</u>	<u>2,040,286,965.94</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>55,720,915.40</u>	<u>20,882,698.22</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	55,720,915.40	20,882,698.22
413	Өглөг	55,720,915.40	20,882,698.22
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	-	2,300,000.00
4136	Бусад өглөг	55,720,915.40	18,582,698.22
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	55,720,915.40	18,299,698.22
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	-	283,000.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>1,842,861,434.61</u>	<u>2,019,404,267.72</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,842,861,434.61	2,019,404,267.72

511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	850148776.35	850148776.35
51101	Өмч: - төрийн	850148776.35	850148776.35
512	Хуримтлагдсан үр дүн	116,412,570.32	292,955,403.43
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	116,412,570.32	116,412,570.32
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	176,542,833.11
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	876,300,087.94	876,300,087.94
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>1,898,582,350.01</u>	<u>2,040,286,965.94</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

төгрөг

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,334,654,564.00	1,588,298,976.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	113,490,550.00	382,139,129.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	113,490,550.00	382,139,129.00
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	113,490,550.00	382,139,129.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	113,490,550.00	382,139,129.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,221,164,014.00	1,206,159,847.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	32,095,114.00	15,158,833.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	32,095,114.00	15,158,833.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,189,068,900.00	1,191,001,014.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,078,168,900.00	1,191,001,014.00
132005	Хөрөнгийн санхүүжилт / орон нутгийн төсөвт байгууллага/	110,900,000.00	-
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,452,993,610.15	1,411,756,142.89
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,452,993,610.15	1,411,756,142.89
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,417,920,640.15	1,337,571,001.31
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	771,616,691.34	782,515,068.00
210101	Үндсэн цалин	454,480,991.34	397,779,394.82
210102	Нэмэгдэл	299,056,700.00	355,259,390.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	18,079,000.00	29,476,283.18
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	93,477,800.00	136,953,196.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	63,564,900.00	102,458,497.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,478,200.00	8,556,000.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,739,100.00	4,323,299.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,739,100.00	4,323,200.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,956,500.00	17,292,200.00
210206	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн /ТӨҮГ/	-	-

2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	31,116,009.42	33,887,770.54
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,500,000.00	1,950,000.00
210302	Түлш, халаалт	29,616,009.42	31,937,770.54
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	60,567,814.00	31,036,698.00
210401	Бичиг хэрэг	3,156,300.00	1,978,205.00
210402	Тээвэр, шатахуун	52,499,114.00	26,020,693.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,742,400.00	2,291,300.00
210404	Ном, хэвлэл	-	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	700,000.00	300,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	470,000.00	446,500.00
2105	Нормативт зардал	699,600.00	994,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	699,600.00	994,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,256,600.00	2,339,500.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,613,400.00	-
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	143,200.00	-
210604	Урсгал засвар	2,500,000.00	2,339,500.00
2107	Томилолт, зочны зардал	14,853,200.00	7,290,500.00
210702	Дотоод албан томилолт	14,853,200.00	7,290,500.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	127,083,330.00	62,593,900.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	97,344,150.00	61,916,300.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	28,355,980.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	365,500.00	55,800.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	492,800.00	130,800.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	120,400.00	50,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	276,000.00	441,000.00
210807	Газрын төлбөр	128,500.00	-
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	314,249,595.39	279,960,368.77
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	45,105,900.00	30,203,751.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	442,500.00	339,200.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	268,701,195.39	249,417,417.77
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	35,072,970.00	74,185,141.58
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	24,284,900.00	57,874,800.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	21,650,900.00	50,614,800.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	7,260,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,634,000.00	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	10,788,070.00	16,310,341.58
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,788,070.00	16,310,341.58
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	<u>(118,339,046.15)</u>	<u>176,542,833.11</u>
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>(118,339,046.15)</u>	<u>176,542,833.11</u>

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Төгрөг

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>1,110,264,014.00</u>	<u>1,206,159,847.00</u>
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,110,264,014.00	1,206,159,847.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	32,095,114.00	15,158,833.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	32,095,114.00	15,158,833.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,078,168,900.00	1,191,001,014.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,078,168,900.00	1,191,001,014.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>1,100,211,014.00</u>	<u>1,205,840,847.00</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,100,211,014.00	1,205,840,847.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,065,138,044.00	1,131,655,705.42
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	709,041,700.00	823,664,912.18
210101	Үндсэн цалин	391,906,000.00	442,910,529.00
210102	Нэмэгдэл	299,056,700.00	351,278,100.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		
210104	Урамшуулал	18,079,000.00	29,476,283.18
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	93,477,800.00	139,395,600.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	63,564,900.00	104,901,000.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,478,200.00	8,556,000.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,739,100.00	4,323,200.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,739,100.00	4,323,200.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,956,500.00	17,292,200.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	33,200,000.00	39,560,370.24
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,500,000.00	1,950,000.00
210302	Түлш, халаалт	31,700,000.00	37,610,370.24
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	60,488,814.00	30,077,993.00
210401	Бичиг хэрэг	3,077,300.00	1,071,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	52,499,114.00	26,020,693.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,742,400.00	2,291,300.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	700,000.00	300,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	470,000.00	395,000.00
2105	Нормативт зардал	699,600.00	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	699,600.00	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,258,200.00	1,250,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	615,000.00	

210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	143,200.00	
210604	Урсгал засвар	2,500,000.00	1,250,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	14,808,900.00	4,947,200.00
210702	Дотоод албан томилолт	14,808,900.00	4,947,200.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	127,090,630.00	64,075,400.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	97,344,150.00	63,397,800.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	28,355,980.00	
210803	Даатгалын үйлчилгээ	365,500.00	55,800.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	492,800.00	130,800.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	120,400.00	50,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	239,000.00	441,000.00
210807	Газрын төлбөр	128,500.00	
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	44,300.00	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	23,072,400.00	28,684,230.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	22,629,900.00	28,301,730.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	442,500.00	382,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	35,072,970.00	74,185,141.58
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	24,284,900.00	57,874,800.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	21,650,900.00	50,614,800.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг		7,260,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,634,000.00	
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	10,788,070.00	16,310,341.58
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	10,788,070.00	16,310,341.58
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>10,053,000.00</u>	<u>319,000.00</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	10,053,000.00	319,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	10,053,000.00	319,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	10,053,000.00	319,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	10,053,000.00	319,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(10,053,000.00)</u>	<u>(319,000.00)</u>

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Төгрөг

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	850,148,776.35	876,300,087.94	234,751,616.47	1,961,200,480.76
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	850,148,776.35	876,300,087.94	234,751,616.47	1,961,200,480.76
C07	Тайлант үеийн үр дүн			-118,339,046.15	-118,339,046.15
C08	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	850,148,776.35	876,300,087.94	116,412,570.32	1,842,861,434.61
D01	2025 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	850,148,776.35	876,300,087.94	116,412,570.32	1,842,861,434.61
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	850,148,776.35	876,300,087.94	116,412,570.32	1,842,861,434.61
D08	Тайлант үеийн үр дүн			176,542,833.11	176,542,833.11
D09	2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	850,148,776.35	876,300,087.94	292,955,403.43	2,019,404,267.72

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Төгрөг

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,274,464,100.00	1,174,931,882.42
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,274,464,100.00	1,174,931,882.42
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,188,670,600.00	1,117,057,082.42
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	855,627,600.00	823,664,912.18
210101	Үндсэн цалин	465,094,100.00	442,910,529.00
210102	Нэмэгдэл	361,057,200.00	351,278,100.00
210104	Урамшуулал	29,476,300.00	29,476,283.18
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	139,965,900.00	139,395,600.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	104,901,000.00	104,901,000.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,766,200.00	8,556,000.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,383,100.00	4,323,200.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,383,100.00	4,323,200.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	17,532,500.00	17,292,200.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	39,560,400.00	39,560,370.24
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,950,000.00	1,950,000.00
210302	Түлш, халаалт	37,610,400.00	37,610,370.24
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	26,667,000.00	18,663,200.00
210401	Бичиг хэрэг	2,425,500.00	1,071,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	19,576,500.00	14,506,900.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,380,000.00	2,390,300.00

210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	700,000.00	300,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	585,000.00	395,000.00
2105	Нормативт зардал	778,500.00	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	778,500.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,811,700.00	1,250,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	621,700.00	
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	190,000.00	
210604	Урсгал засвар	2,000,000.00	1,250,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	7,186,500.00	4,947,200.00
210702	Дотоод албан томилолт	7,186,500.00	4,947,200.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	89,433,700.00	64,075,400.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	87,000,000.00	63,397,800.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	503,000.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	184,800.00	55,800.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	392,000.00	130,800.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	120,400.00	50,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,055,000.00	441,000.00
210807	Газрын төлбөр	128,500.00	
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	50,000.00	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,639,300.00	25,500,400.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,108,300.00	25,117,900.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	531,000.00	382,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	85,793,500.00	57,874,800.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	85,793,500.00	57,874,800.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	78,533,500.00	50,614,800.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	7,260,000.00	7,260,000.00
13	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,274,464,100.00	1,174,931,882.42
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,274,464,100.00	1,174,931,882.42
132001	Орон нутгийн төсвөөс	1,274,464,100.00	1,174,931,882.42
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1.00	1.00
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	28.00	28.00
620001	Удирдах ажилтан	10.00	10.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	9.00	9.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	4.00	4.00
620004	Гэрээт ажилтан	5.00	5.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	28.00	28.00
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	9.00	9.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	10.00	10.00
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	9.00	9.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Төгрөг

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	32,095,114.00	14,917,623.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	32,095,114.00	14,917,623.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	32,095,114.00	14,917,623.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	20,945,714.00	11,513,793.00
210402	Тээвэр, шатахуун	20,945,714.00	11,513,793.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,190,000.00	-
210702	Дотоод албан томилолт	1,190,000.00	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,959,400.00	3,403,830.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,959,400.00	3,403,830.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	32,095,114.00	15,158,833.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	32,095,114.00	15,158,833.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	32,095,114.00	15,158,833.00

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Булган сумын Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав. Мөн байгууллагын үйл ажиллагааг сайжруулах хууль тогтоомжийн хэрэгжилт, бүртгэл тайлагналтай холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор С.Нурлан гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын менежер Х.Женисбек, дарга, тэргүүлэх аудитор Ж.Айгүл нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Буянт сумын Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2026 оны 01 дүгээр сарын 20-ны өдрийн 06 тоот дугаартай албан бичгээр 2026 оны 2 дугаар сарын 02-ны өдөр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг Булган сумын Засаг даргын тамгын газрын 2024 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 1,452.9 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 16.3 сая төгрөгөөр, тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилтийг шалгахад алдаа зөрчил гараагүй болно.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансанд 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий худалдан авсан бараа, ажил үйлчилгээний нэр, санхүүжилтийн хэмжээ, нийлүүлэгчийн нэр, хаяг долоо хоногийн дотор мэдээлэх 48.2 сая төгрөгийн 6 гүйлгээг, цалингийн зардлаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий 54.9 сая төгрөгийн 5 гүйлгээг, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулсан 21.0 сая төгрөгийн 13 шийдвэрийг бүгд 124.1 сая төгрөгийн 24 гүйлгээг ил тод мэдээлээгүй ба шилэн дансны мэдээлсэн байдлын хэрэгжилт 62.4 хувьтай байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансанд байршуулаагүй 124.1 сая төгрөгийн 24 гүйлгээг нөхөж байршуулах зөрчил арилгуулах албан шаардлага өгөхөөр шийдвэрлэв.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд алдаа, зөрчилтэй асуудал гараагүй болно.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Булган сумын Засаг даргын тамгын газрын 2025 оны эхний хагас жилийн санхүүгийн тайланд хийсэн завсрын аудитаар алдаа зөрчил илрээгүй.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 1 төлбөрийн акт, 1 зөвлөмж өгөгдсөн ба тогтоосон төлбөрийн акт, зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн ажилсан байна.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	1	2,835.5	1	2,835.5	100%
Албан шаардлага					
Зөвлөмж	1	0	1	0	100%
Нийт дүн	2	2,835.5	2	2,835.5	100%

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар өмч хөрөнгийн бүртгэл тооллого, шилэн дансны мэдээлсэн байдлыг анхаарах шаардлагатай байна.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 1,232.4 сая төгрөгийн алдаа илэрч аудитын явцад залрууллаа. Үүнд:

Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн төлөвлөгөөний зарлагыг 215.7 сая төгрөгөөр их, төлөвлөгөөний зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 1,001.8 сая төгрөгөөр дутуу, гүйцэтгэлийн зарлагыг 14.9 сая төгрөгийн их дүнгээр тайлагнасан байна.

Энэ нь Сангийн сайдын 2025 оны А/3 дугаар тушаалаар баталсан төсөвт байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам, УСНББОУС 1 стандарт, толилуулга гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Аудитаар нийт 129.3 сая төгрөгийн зөрчил илэрч 0.7 сая төгрөгийн төлбөрийн акт, 124.1 сая төгрөгийн зөрчил арилгах албан шаардлага өгөв.

5.1 Төлбөрийн акт

Аудитаар 757.7 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоосон.

1.Цалингийн зардлаас сумын Засаг даргын Тамгын газрын Төрийн сангийн төлөөлөгчид статистик хариуцсаны нэмэгдлийг сарын цалингийн 20 хувиар 757,700 төгрөгийг олгосон байна.

Сумын Засаг даргын Тамгын газрын даргын 2025 оны 9 дүгээр сарын 08-ны өдрийн А/08 дугаар тушаалаар баталсан сумын төсөв, төрийн сангийн мэргэжилтний албан тушаалын тодорхойлолтод статистик мэдээллийн нэгтгэлийг хариуцахаар заасан чиг үүргийг хэрэгжүүлсний төлөө нэмэгдэл хөлс олгосон зөрчилтэй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Илүү олгосон 757.7 мянган төгрөгийг цалингийн нэмэгдлийг нэр бүхий албан хаагчийн цалингаас сар бүр суутган нөхөн төлүүлэхээр төлбөрийн акт тогтоов.

5.2 Албан шаардлага

Аудитаар албан шаардлага өгөгдөөгүй.

5.3 Зөвлөмж

Аудитаар зөвлөмж өгөгдөөгүй.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруул аагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд зөрүүтэй тусган тайлагнасан байна.	1	1,232,405,7	1	1,232,405,7			1	1,232,405,7				
Дүн	1	1,232,405,7	1	1,232,405,7			1	1,232,405,7				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Цалингийн зардлаас илүү олгосон нэмэгдэл	1	757.7	1	757.7								
Дүн	1	757.7	1	757.7								

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн дансны хэрэгжилт хангалтгүй хэрэгжилт 62.4 хувьтай.	1	124,100.0			1	124,100.0		
Дүн	1	124,100.0			1	124,100.0		
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								